

Seriestråk

Fastighet- och gatukontoret

Innehållsförteckning

1. Sammanfattning	3
1.1 Initialt uppdrag	3
1.2 Utökat uppdrag	3
2. Syfte	3
3. Mål	3
4. Uppdragets genomförande	3
5. Områdesbeskrivning	4
5.1 Friisgatan	4
5.2 Möllevången	4
5.3 Säkerhets och trygghetsaspekter i området	5
5.3.1 TRAFIKSITUATION	5
5.3.2 SOCIAL SITUATION	5
6. Seriestaden Malmö	5
7. Samarbeten	5
7.1 BID Möllevången	5
8. Slutsatser	6
8.1 Befästa Malmö som seriestad	6
8.2 Stad, område, gata	6
8.3 Utvecklingsarbete	6
8.4 Möjlig gata/stråk/plats	6
9. Förslag	6

1.Sammanfattning

Fastighets- och gatukontoret har utifrån ett uppdrag från Tekniska nämnden utrett möjligheten att utveckla ett seriestråk på Friisgatan, vilket sedermera i utvidgades till att gälla hela området runt Friisgatan med närliggande gator. Området har likartad gatustruktur som kräver reglering och avstängning av trafik för att kunna utveckla ett seriestråk och parkeringsplatser behöver tas i anspråk. Den gata som urskiljer sig i området är Norra Parkgatan som har cykel- och gångtrafik och biltrafik (leveranser) in till Folkets park.

Malmö som seriestad är ett begrepp, dock är inte denna konstart representerad i det offentliga rummet. Utvecklingsarbete och samarbete med serieaktörer i området och samarbetspartners som till exempel BID Möllevången och serieskolor och Seriefrämjandet krävs för att skapa förutsättningar för denna konstart att inta det offentliga rummet.

Fastighets- och gatukontoret föreslår ett utvecklingsarbete om två år där etablerade arenor såsom Folkets park och sommargata Friisgatan nyttjas samt delar av Norra Parkgatan där avgränsning mellan trafikslag inte krävs.

1.1 Initialt uppdrag

Tekniska nämnden beslutade den 2020-02-28 om fyra särskilda nämnduppdrag i samband med att nämndens budget 2020 antogs.

Ett av uppdragen är att utreda möjligheten att ”Utveckla ett stråk kopplat till svenska serietecknare och serieskolan längs den del av Friisgatan som löper mellan Norra Skolgatan och Folkets park”.

1.2 Utökat uppdrag

2020-05-09 beslutade TNAU efter delrapportering av uppdraget att utvidga uppdraget till att även utreda gator som ligger i anslutning till Folkets park för att skapa en tillfällig seriegata.

2. Syfte

Syftet är att befästa Malmö som seriestad genom att fram ett förslag på seriestråk.

3. Mål

Uppdragets mål är att finna ett lämpligt stråk i närområdet till Friisgatan att utveckla ett seriestråk på.

4.Uppdragets genomförande

Uppdraget slutrapporteras genom denna rapport.

Arbetsgruppen har bestått av:

Sofie Hellryd	Avdelningen för Offentlig miljö
Pella Ström	Avdelningen för Offentlig miljö
Elin Karlsson	Avdelningen för Offentlig miljö
Malin Magnusson	Avdelningen för Offentlig miljö
Lisa Stolt	Stadsutvecklingsavdelningen

Ansvarig för uppdraget

Agneta Sallhed Canneroth Avdelningen för Offentlig miljö, Enhetschef Stadsmiljöenheten

5. Områdesbeskrivning

5.1 Friisgatan

Sedan försöken med Sommargata på Friisgatan startade har delen mellan Norra Skolgatan och Folkets park varit svårast att aktivera, för att skapa det naturliga stråk mellan Triangeln och Folkets Park som det var tänkt från början. Längs med detta stråk ligger Sveriges första serietecknarskola och även en butik med samma tema. Längre ner mot Folkets park har biografen Panora haft ett flertal visningar av tecknad film för barn. Stråket skulle kunna bli en naturlig koppling mellan barnkultur, serietecknandet och Folkets park. Med stråkets nuvarande utformning och trafiksituation beslutades i TNAU 2020-05-09 att uppdra åt fastighets- och gatukontoret att utreda en framtida ombyggnad av denna sträckning. Med nuvarande förutsättningar utgör inte denna gata ett alternativ för ett seriestråk. Uppdraget utökades till att titta närmare på lämpliga stråk i området Møllevången.

5.2 Møllevången

I området Møllevången har gatorna en likartad karaktär. Övervägande del av gatorna har en utformning och trafiksituation att jämställa med Friisgatan. Gatorna är uppbyggda enligt principen trottoarer, parkering och biltrafik. Parkeringsplatserna kan vara placerade längs körbanan och trottoaren eller ut mot gatan. Gångtrafikanter är hänvisade till trottoarer utmed fastigheter. Det är få platsbildningar längs gatorna. Platsbildningarna koncentreras istället till lite större platser som till exempel Varbergsplan, Falsterbo plan, Møllevångstorget och Folkets park. Det varierar i vilken grad träd förekommer i gatumiljön.

Vissa gator har mycket näringsverksamhet i bottenplan, främst i närheten av Møllevångstorget. Andra gator präglas av bostadshus eller verksamheter som inte har en utåtriktad verksamhet. I området ligger ett par grundskolor och gymnasieskola. På Friisgatan har Kulturskolan med serieskola sina lokaler och längs denna gata ligger även Stadsarkivet, Panora och Seriefrämjandets lokal.

I området har projektet ”Sommargator” genomförts. Första året omfattade hela sträckningen från Sankt Johannes Kyrkoplän till Folkets park. Efter det har ”Sommargata” genomförts på Friisgatan mellan S. Förstadsgatan och Norra Skolgatan. På Claesgatan och Ängelholmsgatan har ”Sommargata” genomförts sedan 2019. ”Sommargata” Friisgatan kommer att utvärderas hösten 2020 och därefter beslutas om eventuell fortsättning av sommargatan.

”Grönare Møllean” är ett projekt som drivs för att öka antalet träd i området Møllevången. Trädplanteringar har till syfte att öka krontätheten i området och också bidra till dagvattenhantering. Detta har inneburit att vissa parkeringsplatser har tagits anspråk.

Norra Parkgatan är ett stråk som skiljer sig avseende trafik och grönmiljö. Detta stråk har på sträckningen från Monbijougatan och till korsningen Kristianstadsgatan endast gång- och cykeltrafik med undantag av leveranser till Folkets park. Gatan kantas av träd och det finns

naturliga små platsbildningar. Stråket ansluter till Folkets park och till Friisgatan. Gatan ansluter även till den del av Monbijougatan som kantas av nybyggda fastigheter och regnbäddar i gatan.

5.3 Säkerhets och trygghetsaspekter i området

5.3.1 TRAFIKSITUATION

Trafiksituationen på områdets gator förutsätter att trafik regleras och stängs av för en utställning/arrangemang/tillfällig ”Seriegata”. I och med en avstängning skulle antalet parkeringsplatser begränsas och trafiksituationen påverkas.

Norra Parkgatan består av två separerade gångbanor med en cykelbana i mitten. Norra Parkgatan ingår i kommunens huvudcykelnät och är idag en raksträcka där relativt höga hastigheter kan förekomma. Detta är ett starkt trafikerat cykelstråk. Hastigheterna och möjligheten att uppfatta eldrivna cyklar och fordon är svåra för fotgängare varför eventuella korsande rörelser mellan till exempel gångbanorna behöver ske på ett trafiksäkert sätt. Från Friisgatan korsas även g/c -väg av leveranser till Folkets park. På Norra Parkgatan som endast har gång- och cykeltrafik och leveranser till Folkets Park behöver dessa trafikslag fortsatt avgränsas från varandra. Tillfälliga installationer kräver nogsam planering för att bibehålla avgränsningen mellan trafikslagen.

5.3.2 SOCIAL SITUATION

Polis i området ställer sig positiva till all aktivering som staden genomför. Det är välkänt att man har en problematik i området med till exempel illegal handel kopplad till organiserad brottslighet.

6. Seriestaden Malmö

Malmö som seriestad är redan ett begrepp. I staden bedrivs seriekurser på Malmö Universitet, Serieskolan (folkhögskola) på Mazetti och seriekurser på Kulturskolan. Seriefrämjandet, organisation för konstformen tecknade serier, har sitt huvudsäte i Malmö.

Det anordnas seriefestivaler och vandringsutställningar. Seriekonst finns mest i form av seriemagasin, dagstidningar eller i bokform.

Vi ser dock inte seriekonsten i det offentliga rummet i Malmö. Ett exempel på där seriekonst syns i det offentliga rummet är Liv Strömquists verk i tunnelbanestationer i Stockholm (Slussen, Gärdet, Fridhemsplan och Zinkensdamm) 2017.

7. Samarbeten

För att utveckla ett seriestråk/gata och befästa Malmö som seriestad krävs samarbeten.

Tydliga samarbetspartners är serieskolorna och Seriefrämjandet. Andra samarbetspartners är BID Möllevången som i sin tur har koppling till fastighetsägarna i området. En av fastighets- och gatukontorets styrkor är att skapa förutsättningar i det offentliga rummet och bjuda in aktörer till samarbete.

7.1 BID Möllevången

I området Möllevången är även BID Möllevången aktiva och arbetar förebyggande. De har samarbeten på gång med seriekonst och muralkonst. Ett exempel är ett nytt muralverk av Robin

Carlzon på Eons transformatorstation på Bergsgatan/Södra Skolgatan i samarbete med den ideella organisationen Artscape.

8. Slutsatser

8.1 Befästa Malmö som seriestad

Uppdraget att befästa Malmö som seriestad är knutet till att utbildningar och Seriefrämjandet är lokaliserade i staden. Det är ett intressant grepp att bjuda in denna konst i det offentliga rummet och säkert ytterst tilltalande för både unga och äldre medborgare.

Arbetsgruppen har utgått ifrån att det är svensk och malmöitisk seriekonst. Tekniska nämndens uppdrag avser.

8.2 Stad, område, gata

I det ursprungliga uppdraget förordades att Friisgatan skulle bli ett "Seriestråk" med anledning av lokaliseringen av skolor och Seriefrämjandets lokaler. Anknytningen är tydlig. Då Friisgatan med nuvarande trafiksituation och utformning inte lämpar sig för ett koncentrat av konst har arbetsgruppen studerat området Möllevången. Gatustrukturen är likartad i hela området vilket har genererat en frågeställning om det är en gata man skall fokusera på eller om man skall vidga utredningsområdet till hela Möllevången och kanske i förlängningen hela staden. Platser och kluster i området skulle kunna vara en framkomlig väg.

Skulle Friisgatan i framtiden byggas om ser fastighets- och gatukontoret en klar potential för utvecklande av ett koncentrat av seriekonst på denna gata.

8.3 Utvecklingsarbete

Malmö stad har erfarenhet av att utveckla varumärken. Ett tydligt exempel på detta är "Skatestaden". Detta arbete har genomförts av långsiktighet och flerårigt planeringsarbete och satsningar.

Då seriekonsten inte i första hand produceras i stor skala för det offentliga rummet ter sig ett långsiktigt utvecklingsarbete nödvändigt för att uppnå en höjd i konsten. Samarbeten behöver etableras då detta är ett nytt sätt att exponera seriekonsten i Malmö.

8.4 Möjlig gata/stråk/plats

Såsom beskrivits har övervägande del av gatorna i området en likartad karaktär som Friisgatan varför liknande problematik med reglering och avstängning av trafik på gatorna uppstår. En avstängning av gata skulle även innebära att ett antal parkeringsplatser skulle utgå.

Det stråk som ter sig möjligt att genomföra ett tillfälligt "Seriestråk" på är Norra Parkgatan och då endast under en begränsad period då tillfälliga avgränsningar krävs för att säkra trafiksituationen.

Platser/kluster som kan vara intressanta att arbeta med är Folkets park och "Sommargatan" på sträckningen Friisgatan.

9. Förslag

Fastighets- och gatukontoret föreslår att arbetet med befästade och utvecklande av Malmö som seriestad bedrivs under två år. Utvecklingsarbetet inleds med huvudfokus på att aktivera serieaktörer och samarbetspartners såsom till exempel BID Möllevången i området. Som en

första del i detta arbete föreslår fastighets- och gatukontoret att redan etablerade arenor som Folkets park och sommargata Friisgatan samt platser längs Norra Parkgatan där trafiken inte kräver reglering eller avgränsning nyttjas för att etablera tillfälliga objekt och aktiviteter.

Parallellt med detta förslag pågår utredning av en ombyggnad av Friisgatan där det kan vara möjligt att verka för ett framtida permanent seriestråk.

För genomförandet av seriegata avsätts 1Mkr per år, 2021–2022 ur fastighets- och gatukontorets driftsbudget.